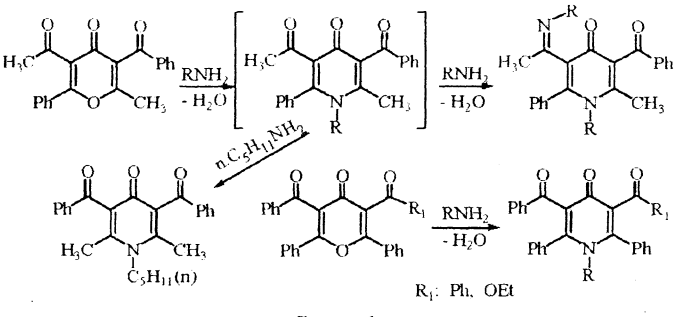
3-Asetil–5-benzoil–2-fenil–6-metil–4(1*H*)-piron'un Mono Alkil Aminlerele Ekimolar Reaksiyonlarının İncelenmesi

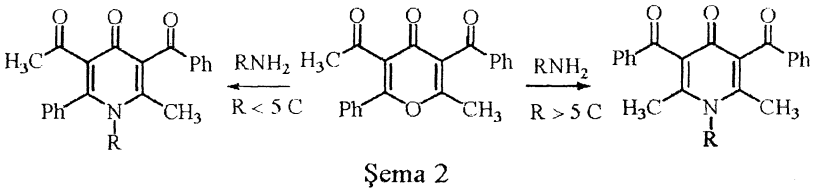
Ahmet Şener,[a] Meltem Tan,[a] Nurettin Menges,[a] İshak Bildirici,[a] Hasan Genç,[b] İsrafil Tozlu,[b]
[a]*Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, Van*
[b]*Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Bölümü, Van*

Daha önce tek kademede sentezlediğimiz bazı 4(1*H*)-piron türevlerin sentezi ve bunların laboratuarımızda sınırlı sayıda (n-pentil amine kadar) mevcut mono alkil aminlerin aşırısına karşı kimyasal davranışları araştırılmıştı [1]. Bu araştırma sonucunda 2 ve 6 pazisyonlarında fenil grubu bulunan pironlar, n-butil amine kadar olan aminlerle sadece 4(1*H*)-piridinon türevleri oluşturmak üzere reaksiyon verirken, n-pentil aminle reaksiyon vermediği, çok zorlandığı takdirde piron halkasının bozunmaya uğradığı gözlemlenmişti. 2 ve 6 pozisyonlarında sırasıyla fenil ve metil grupları bulunan pironların ise n-butil amine kadar olan aminlerle tek kademede 5 pozisyonuda bulunan asetil grubunun da reaksiyon vermesi (benzoil grupları reaksiyon vermemiştir) sonucu oluşan alkil imino piridinon türevleri verdiği gözlemlenmiş, n-pentil aminin aşırısıyla olan etkileşmeleri çevrilme reaksiyonuyla sonuçlanmış ve simetrik yapıda piridinon turevleri oluşmuştu (Şema 1).

Şema 1

Bu çalışma, 2 ve 6 pozisyonlarında sırasıyla fenil ve metil grupları bulunan 4-pironun hem n-butil amine kadar olan mono alkil aminlerle iki basamaklı bir reaksiyon sonucu alkil imino piridinon bileşiklerini oluşturduğunu, hem de n-pentil aminle olan çevrilme reaksiyonunun pentil grubundan daha büyük alkil gruplarına sahip mono alkil aminlerle de tekrarlanabileceğini göstermek maksadıyla yapılmıştır (Şema 2). Bu çalışmayla, önceki çalışmamızda ileri sürdüğümüz her iki ön görümüzün doğru olduğu deneysel çalışma sonuçlarıyla teyit edilmiştir.

Şema 2

Kaynaklar

[1] Şener, A., Eskinoba, S., Bildirici, İ., Genç, H., Kasımoğulları, R., *J. Heterocyclic Chem.*, **2007**, 44, 337-341.